

Piezīmes un atsaucis Natura 2000 teritorijas līmeņa aizsardzības mērķa (CO) noteikšanai: datu izvēle un eksperta pieņēmumi

Sugas kods:	1617
Suga:	<i>Angelica palustris</i>
Natura 2000 teritorijas kods:	LV0524600
Natura 2000 teritorijas nosaukums:	Jaunciems
Eksperts(i):	Linda Uzule
Darbs pabeigts:	20.04.2022.
Vispārējās piezīmes:	Purva zirdzenes jeb purva mātsaknes pamatareāls ietver izklaidus populācijas Vācijā, Polijā, Čehijā, Slovākijā, Ungārijā, Rumānijā, Baltkrievijā, Latvijā, Igaunijā un Krievijā. Populācijas lielākoties ir nelielas, mazskaitlīgas, ko galvenokārt izraisījusi raksturīgo dzīvotņu izzušana, kā arī samazināta sugas ģenētiskā daudzveidība (Dittbrenner et al., 2005). Latvijā purva zirdzene sastopama tikai dažās vietās – Rīgas līča A krastā starp Kuivižiem un Ainažiem, pie Lielupes grīvas, Vecdaugavas salā un Ķīšezera krastā. Visas zināmās purva zirdzenes atradnes ir īpaši aizsargājamo teritoriju Natura 2000 tīklā, dabas teritorijās – “Lielupes grīvas pļavas”, “Piejūra”, “Vecdaugava”, “Jaunciems” un “Randu pļavas”.

Lauks	Paskaidrojums
CV_USE	<p>25</p> <p>Aprēķinos izmantoti dati no 2021.g. sugas uzskaites, kas veikta projekta “Projektā “Dabas skaitīšana” konstatēto Biotopu direktīvas II un IV pielikuma vaskulāro augu un sūnu sugu atradņu inventarizācija un monitorings” ietvaros (Latvijas Dabas., 2021). 2021.g. sugas uzskaitē populācijas minimālais vērtējums (<i>Pop min</i>) ir 18 indivīdi, bet maksimālais vērtējums (<i>Pop max</i>) – 25 indivīdi. Pieņemts lēmums aprēķinos izmantot populācijas maksimālo vērtējumu.</p> <p>Suga DL “Jaunciems” teritorijā līdz šim nav tikusi monitorēta. 2015. gadā DL “Jaunciems” teritorijā veikta sugu un biotopu inventarizācija dabas aizsardzības plāna izstrādes vajadzībām. Pēc dabas aizsardzības plānā esošās infomācijas, purva zirdzenes minimālais populācijas vērtējums novērtēts ar 10 indivīdiem, bet maksimālais vērtējums ar 50 indivīdiem (Vides Konsulāciju., 2016).</p> <p>2021. gadā sugas uzskaiti DL “Jaunciems” projekta “Projektā “Dabas skaitīšana” konstatēto Biotopu direktīvas II un IV pielikuma vaskulāro augu un sūnu sugu atradņu inventarizācija un monitorings” ietvaros veikusi V. Baroniņa. Populācijas minimālais lielums novērtēts ar 18 indivīdiem, bet maksimālais lielums ar 25 indivīdiem (Latvijas Dabas., 2021).</p>

Lauks	Paskaidrojums																		
	Aprēķinos nav izmantoti N2000 SDF dati, jo pieejami jaunāki dati no sugas uzskaites 2021. gadā. N2000 SDF ir informācija no dabas aizsardzības plāna datiem, kur sugas uzskaitē veikta 2015. gadā.																		
Unit_CV	Indivīdi																		
Habitat	Annex I viens																		
Annex I	Purva zirdzene dabas liegumā “Jaunciems” sastopama ES aizsargājamā zālāju biotopā 6450 <i>Palieņu zālāji</i> .																		
Annex I_area_USE	3,74 Lai arī DL “Jaunciems” kopējā biotopa 6450 <i>Palieņu zālāji</i> platība pēc Natura 2000 SDF pieejamās informācijas ir 39,15 ha (informācija skatīta 16.03.2022.), tomēr suga sastopama tikai atsevišķās 6450 biotopa daļās. Sugas dzīvotnes laukuma platība noteikta LatViaNature projekta izstrādātajā Augu monitoringa rīkā (1. pielikuma 1. attēls).																		
Other_area_USE	Na																		
OK_DEN	Purva zirdzenes populāciju blīvumi (blīvuma vienība ir indivīdi/ha) Natura 2000 teritorijās redzami zemāk esošajā tabulā. Ar zaļo krāsu tabulā attēlots eksperta noteiktais optimālais blīvums, bet ar oranžo krāsu attēlota konkrētā Natura 2000 teritorija. <table><tr><th>N2000 teritorija</th><th>CV_DEN</th><th>Blīvums</th></tr><tr><td>Randu pļavas</td><td>304</td><td>Augsts</td></tr><tr><td>Lielupes grīvas pļavas</td><td>59</td><td>Optimāls</td></tr><tr><td>Piejūra</td><td>37</td><td>Zems</td></tr><tr><td>Vecdaugava</td><td>12</td><td>Zems</td></tr><tr><td>Jaunciems</td><td>7</td><td>Zems</td></tr></table>	N2000 teritorija	CV_DEN	Blīvums	Randu pļavas	304	Augsts	Lielupes grīvas pļavas	59	Optimāls	Piejūra	37	Zems	Vecdaugava	12	Zems	Jaunciems	7	Zems
N2000 teritorija	CV_DEN	Blīvums																	
Randu pļavas	304	Augsts																	
Lielupes grīvas pļavas	59	Optimāls																	
Piejūra	37	Zems																	
Vecdaugava	12	Zems																	
Jaunciems	7	Zems																	
OPT_DEN	Par optimālo blīvumu izraudzīts DL “Lielupes grīvas pļavas” blīvums – 59 indivīdi/ha. DL “Lielupes grīvas pļavas” skaita ziņā ir bagātākā purva zirdzenes atradne valstī (Latvijas Dabas., 2021). DL “Jaunciems” purva zirdzenes indivīdu blīvums ir zemākais no visām N2000 teritorijām.																		
OK_NEW	Nē. Nav nepieciešams veidot jaunus biotopus, bet nodrošināt, lai labā kvalitātē saglabātos esošie biotopi.																		
AREA_NEW	0																		
OK_INT	Nē																		
IND_INT	0																		
Papildus nosacījumi	Nepieciešams atsākt zālāju apsaimniekošanu, jo tā tiek veikta tikai zālājā pie pagrieziņa uz Carnikavu. Zālājs tiek noganīts, tomēr arī tajā arvien vairāk vērojama niedres ekspansija no ezera puses. Pārējie zālāji Ķīšezera A krastā netiek apsaimniekoti, tie ir sliktā stāvoklī – liela niedru ekspansija, zālāji faktiski vairs nav piemēroti purva zirdzenei (Latvijas Dabas., 2021).																		
Cits lauks																			

Izmantotā literatūra

Dabas aizsardzības pārvaldes Augu monitoringa rīks.

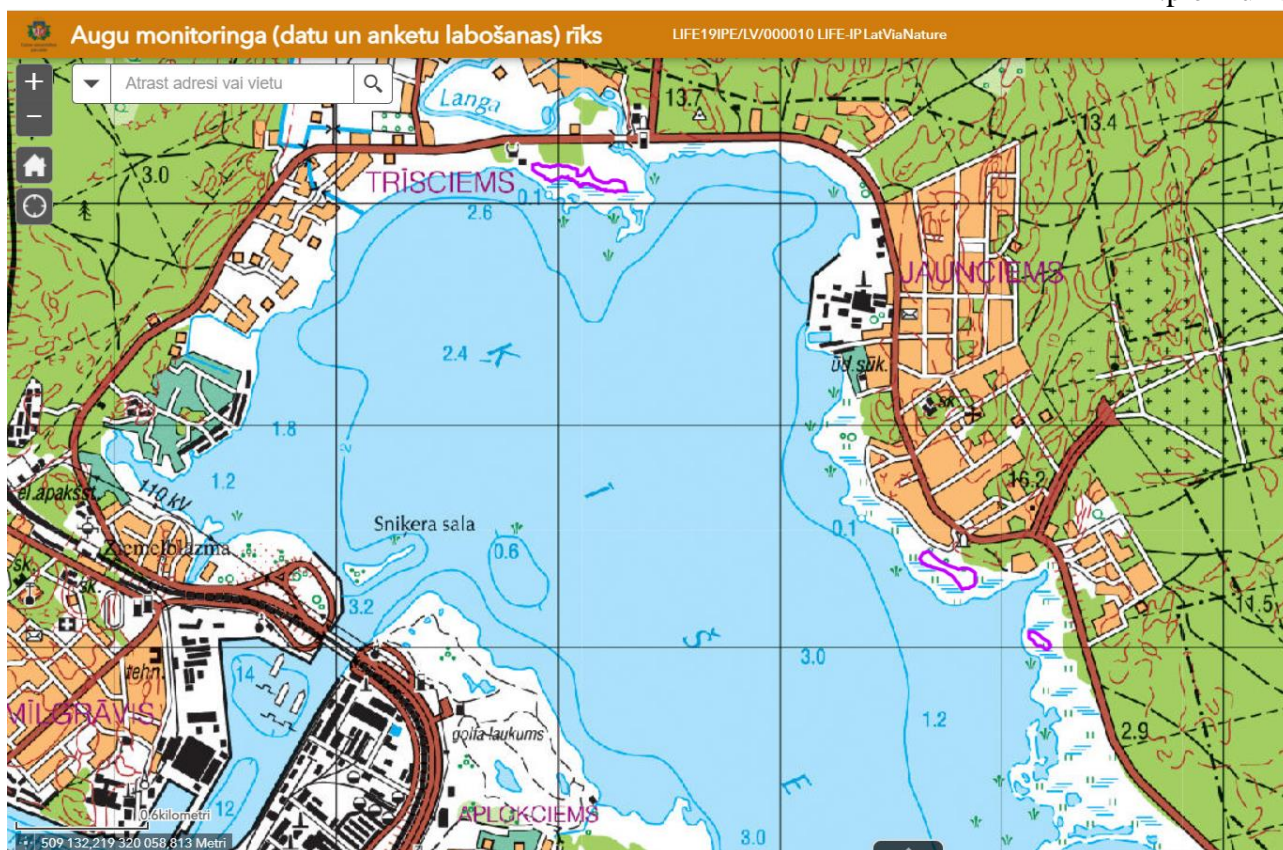
Dabas aizsardzības pārvaldes Dabas datu pārvaldības sistēma "Ozols".

Dittbrenner, A., Hensen, I., Wesche, K. 2005. Genetic structure and random amplified polymorphic DNA diversity of the rapidly declining *Angelica palustris* (Apiaceae) in Eastern Germany in relation to population size and seed production. Plant Species Biol 20:191–200.

Latvijas Dabas fonds. 2021. Vaskulāro augu un sūnu sugu monitorings un inventarizācija Natura 2000 teritorijās un ārpus tām 2021. gadā. Rīga, 249 lpp.

Natura 2000 SDF – Jaunciems. Skatīts 16.03.2022. Pieejams:
<https://natura2000.eea.europa.eu/Natura2000/SDF.aspx?site=LV0524600>

Vides Konsultāciju Birojs. 2016. Dabas lieguma “Jaunciems” dabas aizsardzības plāns 2016. – 2026. gadam. Rīga. 86 lpp.



1.attēls. Ekrānšāviņš no LatViaNature projektā izstrādātā Augu monitoringa rīka. Ar violeto kontūru kartē attēloti purva zirdzenes dzīvotnes laukumi DL “Jaunciems”. Ekrānšāviņš uzņemts 16.03.2022.